

ΚΩΔΙΚΟΣ : 015378

Φ τ ε ρ ι ά ς

Τριμηνιαίο περιοδικό των Απανταχού Μαραθοκαμπτών

Η Αγία Τριάδα με το καμπαναριό της.

Αθήνα, Ιανουάριος - Μάρτιος 2015, τεύχος 63

Νέα του Συλλόγου

Σας ευχαριστούμε θερμά για τη βοήθεια που μας προσφέρετε στην έκδοση του Φτεριά, προσπαθούμε να τον κάνουμε όσο καλύτερο μπορούμε στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας. Επειδή μας στέλνετε πολλά άρθρα, τα οποία παίρνουν σειρά προτεραιότητας και μερικά αργούν να δημοσιευθούν, σας παρακαλούμε να είστε όσο πιο σύντομοι γίνεται. Η συντακτική επιτροπή αποφάσισε να δέχεται άρθρα μέχρι χίλιες λέξεις. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα κρίνει αν θα δημοσιεύσει όσα ξεπερνούν αυτό το όριο. Να είστε απλοί και κατανοητοί, το περιοδικό μας απευθύνεται σε όλους, δεν είναι επιστημονικό. Επειδή κάποιοι μας εκφράζουν παράπονα για το περιεχόμενο λίγων άρθρων, επαναλαμβάνουμε ότι τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν μόνο τους συγγραφείς τους, τα ανυπόγραφα τη συντακτική επιτροπή.

Μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του συλλόγου fterias.gr, όπου θα δείτε εκατοντάδες φωτογραφίες, ανακοινώσεις και βίντεο. Όσοι έχουν facebook μπορούν να επισκέπτονται δύο σελίδες εκεί, η μία λέγεται Σύλλογος Απανταχού Μαραθοκαμπιτών και έχει φτάσει αυτή τη στιγμή να έχει 1067 ψηφιακούς φίλους. Η άλλη λέγεται Σύλλογος Απανταχού Μαραθοκαμπιτών Σάμου.

Ευχαριστούμε πολύ όσους συνέδραμαν τόσο στο περιοδικό, όσο και στη Στέγη Αγάπης, τους εξής:

Συνδρομητές Φτεριά

Σοφία Χρυσοφίνου	20€
Γεώργιος Ψωμάς	24€
Μαρία Χατζηκριστοδούλου	30€
Ειρήνη Βαμβατσούλη	20€
Ζαφειρώ Λογοθέτη	20€
Μαρία Ευαγ. Σαρηνιάννη	20€
Κατερίνα Τσαμούρα-Ρήνα	30€
Ιωάννης Αγγελινάρας	20€
Εμμανουήλ Πίττας	20€
Κατερίνα Δημ. Σεβαστάκη	40€
Γιάννης Ζαχαρίου	30€
Εμμανουήλ Τζανετής	50€
Γεώργιος Πατσούλης	50€
Πένυ Γρυδάκη	50€
Νίκος Εμμ. Ελένης	100€
Αγγελική Φράγκου	20€
Αθανάσιος Λεκάτης	20€
Αργυρώ Παπαγεωργίου	20€
Γιώτα Κιάσσου-Παπαβραμίδου	100€
Κώστας Βραχνής	20€
Μαρία Ψωμά-Γκάνου	25€
Ουρανία Θράβαλου-Σαρρή	10€
Εμμανουήλ Νικ. Ταλιαδούρος	20€
Αγγελική Κατσιμπράκη	20€
Ανδρέας Πίττας	20€
Μαρία Μουκαζή	20€
Ειρήνη Μουκαζή	30€
Κλειώ Βακίρη	30€
Κυριακή Ρουμπή	30€
Χρήστος Χατζηκριστοδούλου	50€

Κωνσταντίνος Κεντούρης	50€
Σμαράγδα Βάλλα	20€
Νίκος Μυτιληνός	25€
Κατίνα Μιχαλάκη	25€
Δημήτριος Ισιδώρου	100€
Αλέξανδρος Τσόττος	50€
Ελευθερία Σαρλή	20€
Καλλιόπη Τζούλα	20€
Κωνσταντίνη Στασίνη	20€
Ειρήνη Μανάρα	20€
Ειρήνη Γρυδάκη	30€
Αλκυόνη Βακίρη στη μνήμη Εμμαν. Βακίρη	70€
Ευαγγελία Κονδύλη	50€
Κώστας Κιάσσος	40€
Λουλούδα Καλβίνου	30€

Συνδρομητές Στέγης Αγάπης

Κώστας Γεραπετρίτης	300€
Νίκος Μυτιληνός	25€
Κατίνα Μιχαλάκη	25€
Ανώνυμη φίλη	50€
Μακούλα Γεωργαντά στη μνήμη εξαδέλφου της Γιάννη Εμμαν. Τσαλαπατάνη	60€

Στη μνήμη Αθανασίου Παρασχάκη:

Μαριγώ Ελένη	50€
Ουρανία Δηλανά	50€
Παρασκευή Μετάκου-Καραδημητροπούλου	50€
Αθηνά Μετάκου	50€
Αικατερίνη Ωρολογά	50€

Αποβιώσεις

Από το ληξιαρχείο Μαραθοκάμπου μας στάλθηκε ο εξής κατάλογος αποβιωσάντων. Ο Σύλλογος απευθύνει τα θερμά συλλυπητήριά του στους οικείους τους.

Ιωάννης Τσαλαπατάνης του Εμμ.	18/10
Θεανώ Καμπουράκη του Παντ.	12/11
Νικόλαος Αρναούτης του Αντων.	12/11
Αντώνιος Πίττας του Αλεξ.	22/11
Νικόλαος Βουρούδης του Δημ.	24/11
Εμμανουήλ Τσακουμάγκος του Αργ.	27/11
Δημήτριος Παπαβασιλείου του Βασίλ.	1/12
Αθανάσιος Παρασχάκης του Σταύρου	11/12

Φτεριάς

Τριμηνιαία Έκδοση του Συλλόγου των Απανταχού Μαραθοκαμπιτών
Αθήνα, Ιανουάριος - Μάρτιος 2015, τεύχος 63

Ιδιοκτήτης:

Σύλλογος των Απανταχού Μαραθοκαμπιτών,
Γ' Σεπτεμβρίου 18, Αθήνα 10432,
email: info@fterias.gr ιστοσελίδα: www.fterias.gr

Συντακτική επιτροπή:

Αγγέλα Χατζίνη, Χρυσούλα Κώνστα,
Γραμματική Κάρλα, Μανόλης Βουρλιώτης

Τυπογραφείο:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε. - Γερανίου 7 - Τηλ. 210.52.38.107

Με την ελπίδα ότι το άστρο της Βνδελέμ

θα ανάγει μέσα μας τη φλόγα και τη δύναμη

για ένα καλύτερο και πιο δίκαιο αύριο,

ευχόμαστε καλή Χριστούγεννα και εντυχισμένο το 2015.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου

και η συντακτική επιτροπή των Φτεριά

Ευχετήριο

Όταν αναζητήσει κανείς την ύπαρξη του Θεού, οδηγείται να ατενίζει «τον Ωκεανό του Απείρου Όντος με το αγκυροβόλιο της Ελπίδας και το Φάρο της Αγάπης». Δέσμη από το φως του είναι ορατή και μέσα στο Μαρθόκαμπο. Πηγή της ένας μικρός χώρος ελάχιστων τετραγωνικών μέτρων, μέσα στο κτίριο του Δήμου, με την επιγραφή «Στέγη της Αγάπης».

Τον επισκεφτήκαμε μία μέρα του μηνός Αυγούστου που το θερμόμετρο έδειχνε 36 βαθμούς Κελσίου. Εκεί είδαμε τη λάμψη της αγάπης στα πρόσωπα κάποιων γυναικών, οι οποίες υπηρετούσαν αγόγγυστα τις υπέρτατες αξίες της προσφοράς και της αλληλεγγύης προς το συνάνθρωπο.

Προς όλες, λοιπόν, εσάς, ενόψει της εορτής των Χριστουγέννων, στέλνουμε τις πιο θερμές ευχές μας, όπως ο Θεάνθρωπος, το πιο μεγάλο δίδαγμα του οποίου υπηρετείτε, σας χαρίζει τη δύναμη να συνεχίσετε να το υπηρετείτε με τον ίδιο ζήλο και τον καινούριο χρόνο που μας έρχεται. Χρόνια πολλά.

Αντώνης Αρναούτης Αργυρώ Μπλέτσα-Αρναούτη
Πρόεδρος του Δ.Σ. της Στέγης Προστασίας
Ανηλίκων Πειραιά «Ο Καλός Ποιμήν».

Κοπή βασιλόπιτας

Ενημερώνουμε τα μέλη μας ότι η κοπή της βασιλόπιτας του Συλλόγου θα γίνει στις 11 Ιανουαρίου 2015 στο ξενοδοχείο Τιτάνια ημέρα Κυριακή και ώρα 06.00 το απόγευμα.

Στην εκδήλωση θα συμμετέχει αφιλοκερδώς η χορευτική ομάδα Σάμου «Ο Κέρκης».

Η τιμή της πρόσκλησης είναι 15 ευρώ.

Σας προτείνουμε να επισκεφθείτε μια νέα κατηγορία φωτογραφιών με τίτλο Πανωρούς. Ανεβείτε από τη Γραμμή στο Πρινάρι, συνεχίστε ως τη Φλέβα και κατεβείτε πάλι στη Γραμμή. Αφού φτάσετε στην Άπλυτη, ανεβείτε τα σκαλιά και ανάψτε ένα κερί στην Αγία Τριάδα. Όλα αυτά σε ένα φανταστικό ταξίδι στην Πανωρούς μέσα από τις φωτογραφίες του Συλλόγου μας.

Στέλιος Καραγιάννης

Μικρό κατευόδιο στον αγωνιστή Δημήτρη Παπαβασιλείου

Τον εξαίρετο αγωνιστή, συγγραφέα, δημοκράτη, αντιστασιακό την εποχή της Χούντας, μα πάνω από όλα άνθρωπο, Δημήτρη Παπαβασιλείου, προσφάτως θανόντα, γνώρισα και συνδεόμουν μαζί του από τα παιδικά μου χρόνια. Συνέδεε την οικογένειά μου με τη δική του εκτίμηση και φιλία πολλών ετών. Ο πατέρας του ήταν εξαίρετος ξυλουργός και η εσωτερική σκάλα στο πατρικό μου σπίτι φτιάχτηκε όταν ήμουν παιδί από τα χέρια του. Η μητέρα του που την επισκεπτόμουν στα φοιτητικά μου χρόνια, μια ευγενική και καλοσυνάτη γυναίκα, πάντα με κερνούσε γλυκό για να μου αποσπάσει καμιά πληροφορία για το πού είναι ο Δημήτρης κι αν είναι καλά. Ο αιφνίδιος θάνατός του με άφησε άφωνο, όταν μου ήρθαν τα άσχημα μηνύματα ότι πριν πεθάνει στο νοσοκομείο, άγνωστοι είχαν εισβάλλει στο σπίτι του και τον χτύπησαν άσχημα. Αν αυτό συνέβη και πέρασε «στο ντούκου» επειδή ο ίδιος δεν έκανε κάποια καταγγελία, ίσως από φόβο, τότε το θέμα θα πρέπει να διερευνηθεί. Κατά πρώτον θα πρέπει να ρωτηθεί το νοσοκομείο για τα αίτια του θανάτου του, αν ήταν παθολογικά ή αν είχαν σχέση με τα εν λόγω χτυπήματα.

Πολλές φορές, ως φοιτητής μετά το '74, τον συναντούσα στις ταβέρνες, στις συγκεντρώσεις της αριστεράς και στον κινηματογράφο, θαυμάζοντάς τον για την ευρυμάθειά του στα ιδεολογικά, φιλοσοφικά και καλλιτεχνικά ζητήματα. Ο Δημήτρης ήταν ο πρώτος μέντοράς μου στη λογοτεχνία και πολλά του οφείλω για τη μετέπειτα εξέλιξή μου σ' αυτό τον τομέα. Κάναμε διάφορες συζητήσεις γύρω από γεγονότα που σημάδεψαν τον τόπο μας την εποχή της Χούντας, αλλά ποτέ δεν τον άκουσα να μου πει κάτι για τα βασανιστήρια στα οποία είχε υποβληθεί στις διάφορες φυλακές και στο Επταπύργιο (Γεντί Κουλέ) της Θεσσαλονίκης. Η αξιοπρέπεια του Δημήτρη σ' αυτό το θέμα ήταν απίστευτη. Από τον ποιητή Λευτέρη Κανέλη και τους ζωγράφους Παναγιώτη Πουλόπουλο και Μιχάλη Σελά που φυλακίστηκαν κι αυτοί μαζί με το Δημήτρη και βασανίστηκαν από τους βασανιστές της Χούντας είχα μάθει ότι αυτός άντεξε με ιώβεια υπομονή και λιονταρίσια δύναμη τα πιο φριχτά βασανιστήρια, τα οποία αποτέλεσαν αργότερα το θέμα μιας εκπομπής του Μάκη Τριανταφυλλόπουλου στην οποία είχε κληθεί και μίλησε, μεταξύ άλλων, και ο Πουλόπουλος.

Ο Δημήτρης συνελήφθη όταν πήγε να υπηρετήσει την στρατιωτική του θητεία και κλείστηκε αμέσως στις

φυλακές ως κομμουνιστής. Βγήκε μαζί με τα περισσότερα στελέχη της αριστεράς το '73 και συμμετείχε στην εξέγερση του Πολυτεχνείου και νωρίτερα στα γεγονότα της Νομικής. Στη φυλακή έδωσε τη μάχη για τις ιδέες του ΚΚΕ υπερασπιζόμενος τις θέσεις του τότε γραφείου Εξωτερικού ενάντια στους ρεφορμιστές. Όταν αποφυλακίστηκε, εργάστηκε στην Αθήνα σε διάφορες χειρωνακτικές δουλειές και με τη βοήθειά μου εισήχθη στη σχολή ανθυποπλοίαρχων του εμπορικού ναυτικού την οποία και τελείωσε με μεγάλη άνεση. Δούλεψε στα καράβια και κάποιες φορές απολύθηκε ως συνδικαλιστής και μαυροπινακισμένος κομμουνιστής. Από το 1974 έως και τα μέσα της δεκαετίας του 80 δημοσίευσε μια σειρά από ενδιαφέροντα μυθιστορήματα όπως η Σόνια, η Δόση (ένα απόσπασμα δημοσιεύεται στην επόμενη σελίδα), η Μελωδία των Νεκρών το Μάρα Άλαν κ.ά. Τα βιβλία αυτά τα δημοσίευσε με δικά του έξοδα, γιατί δεν ήθελε ποτέ, παρά τις παραινήσεις μου, να πάει στους εκδότες. Πρόκειται για βιβλία ενός μεγάλου πεζογραφικού ταλέντου που κατά τη γνώμη μου θα πρέπει να επανεκδοθούν με τη φροντίδα κάποιων ευαίσθητων Μαραθοκαμπιτών. Ο Δημήτρης προσπάθησε να ενταχθεί στην κοινωνία της Σάμου και σε κάποια φάση, που δεν κράτησε πολύ, ήταν υπεύθυνος ενός βιβλιοπωλείου του ΚΚΕ στο Βαθύ. Ό,τι και να γράψω γι αυτόν είναι λίγο και δεν μπορεί να σκιαγραφήσει την πολύπλευρη προσωπικότητά του. Η φυλακή και τα βασανιστήρια τον σημάδεψαν, όπως και τον Μουστακλή για πάντα. Αυτό που πάντα τον καταδίωκε –πλην της εξουσίας– ήταν η θανάσιμη εγκόσμια μοναξιά του. Μ' αυτή συμβιβάστηκε κάπως τα τελευταία χρόνια από τότε που αποφάσισε να ζήσει στο χωριό μας τον Μαραθόκαμπο την ήσυχη και μοναχική ζωή του.

Καλό κατευόδιο Δημήτρη

Θα σε θυμόμαστε πάντα, εμείς οι λιγοστοί φίλοι σου, σαν ένα φωτεινό παράδειγμα αγωνιστή της κομμουνιστικής αριστεράς και σαν μια εξαιρετική περίπτωση επαρκούς διανοουμένου και ταλαντούχου συγγραφέα. Σαν μια μορφή προμηθεϊκή, σαν ένα Προμηθέα Πυρφόρο και αενάως καιόμενο από τις ίδιες τις φλόγες της ψυχής του. Θα θυμάμαι πάντα τη φράση του Αισχύλου που μου επαναλάμβανες στις ιδεολογικές μας συζητήσεις: «Και τι έκανες, Προμηθέα, για τους κοινούς θνητούς που μοίρα τους είναι ο θάνατος; Τους έκανα στην τύφλα τους να ελπίζουν».

Δημήτρης Παπαβασιλείου
Εικόνες από το Μαραθόκαμπο (1975)

Ήταν μια φορά φθινόπωρο εκεί στο χωριό που 'χανε βγει παρέα για μανιτάρια. Ο Μενέλαος κι η Λέλα βρεθήκανε μακριά απ' τους άλλους μέσα στα πεύκα σηκώνοντας τις πευκοβελόνες για μανιτάρια. Μετά που 'νωσαν πως ήταν μόνοι, σταμάτησαν να ψάχνουν και πλησιάστηκαν. Είχανε τότες άφθονη διάθεση για γέλιο και γελάγανε με το κάθε τι. Γελάγανε, γιατί δεν βρήκαν μανιτάρια, γελάγανε γιατί σε κείνο το μέρος τα φύλλα των πεύκων κάνουν παχύ στρώμα πάνω στο χώμα.

Μετά κατηφόρισαν και καθίσανε στο ξέφωτο. Από κει φαίνονταν κάτω τα χωράφια.

Ήταν η εποχή της σποράς. Μείνανε να ακούνε τα σαλαγίσματα των ζευγάδων. Τα οργανωμένα φάνταζαν σκούρα απ' το νοτισμένο χώμα τ' αναγυρισμένο απ' τ' αλέτρι. Μετά μίλησαν για το χειμώνα. Είχανε πει τότες, ότι θα τους άρεσε πολύ να χιόνιζε στα χαμηλά, όταν θα χειμώνιαζε, μόνο και μόνο για να βγαίνανε να παίξουν τις χιονιές.

Όμως το θυμάται καλά ο Μενέλαος εκείνη τη χρονιά δε χιόνισε όπως οι δυο τους λαχταρούσαν και κείνοι πήγαν στο βουνό για άγρια ραδίκια.

Τότες λείψανε όλη μέρα. Οι ρεματιές στο βουνό με τα γυμνά πλατάνια, τα πεντακάθαρα πλυμένα απ' τη βροχή κλαδιά τους, ήταν τόσο όμορφες που εκείνοι πάντα ψάχναν για ραδίκια στο μήκος μιας ρεματιάς.

Μετά, όταν τους φάνηκε ότι ο ήλιος έδειχνε μεσημέρι, έκατσαν σε μια πέτρα ασπρουλιάρα σε σχήμα όπως το κόκαλο της σουπιάς καταμεσής στη ρεματιά, γύρω-γύρω την έγλυφε το νερό, να φάνε.

Τρώγανε πολύ επιπόλαιο, γιατί από κει που κάθονταν, βουτούσαν τα χούφτα τους στο νερό και πίνανε κάθε φορά μια σταλίτσα μικρή, γιατί ώσπου να φέρουνε το χέρι τους στο στόμα, άδειαζε το νερό απ' τη χούφτα, πέφτοντας πάνω στην ασπρουλιάρα πέτρα.

Και κείνοι συνέχεια βούταγαν τη χούφτα τους στο νερό κι όταν το ρουφούσαν, κοίταγε ο ένας τον άλλον στα μάτια και ξέσπαγαν σε γέλια κάνοντας να χύνεται το νερό πάνω τους.

Από τότες το χέρι της Λέλας είχε γίνει απ' το κρύο

νερό ροδοκόκκινο κι όμορφο. Αυτό το 'δαν κι οι δυο τους κι ανοίγοντας τις χούφτες τους, κολλήσανε τη μια με την άλλη μετρώντας τα χέρια τους.

Πόσο μικρό και λεπτούλικο φάνταζε το χέρι της Λίλας μέσα στο δικό του...

Μετά κατηφορίζοντας το βράδυ για το χωριό, νιώθανε τέτοια ευτυχία που εκεί που περπάταγαν, δίπλωσαν τα γόνατα και των δυο ακουμπώντας μέχρι κάτω στο χώμα. Στης Λέλας τα γόνατα μπήκαν πετρίτσες και στο ένα φάνηκε λίγο αίμα.

Περνώντας τη διπλωσιά της πλαγιάς αντίκρισαν τη θάλασσα. Κι ήταν η ώρα που σχόλαγαν απ' τις καλάδες οι τράτες και γύριζαν στο λιμάνι.

Τότε ακουμπώντας σ' ένα πεύκο και κοιτάζοντας κατά κάτω, συλλογίστηκαν πως φθάνοντας στο χωριό θ' ακούγανε να διαλαλούν τα ψάρια και στο έμπα τους τα σπίτια θα μύριζαν τηγανιτή σαρδέλα.

Ακόμα εκεί στο πεύκο κοιτώντας την ο Μενέλαος της είπε πως το πρόσωπό της απ' τον αγέρα είχε γίνει όμοια ροδοκόκκινο, όπως το χέρι της το μεσημέρι στη ρεματιά.

Εκείνη έσκυψε το κεφάλι σκαλίζοντας με το πόδι της το χώμα και τον ρώτησε πόσος καιρός μένει ακόμα μέχρι να φύγουν οι τσίχλες.

Όταν ξεκίνησαν, τα μάτια της Λέλας ήσαν μεγάλα και φωτεινά όσο καμιά άλλη φορά και στις άκρες έλαμπαν δυο σταγόνες. Ίσως να 'ταν απ' τον αγέρα, που τους χτύπαγε κατά πρόσωπο, αναγυρίζοντας πάνω απ' το μέτωπο της Λέλας δυνατά προς τα πίσω το τσουλούφι της.

Κι όταν ήρθαν οι απόκριες, μια νύχτα ντυμένοι αποκριάτικα χορεύανε πάντα μαζί. Στα σπίτια που πηγαίνανε το κρασί που τους κέρναγαν το πίνανε από το ίδιο ποτήρι οι δυο τους. Εκείνη έπνε μια σταλίτσα κι ο Μενέλαος το 'πνε όλο. Ίσως να μην ήθελε να δοκιμάσει άλλος απ' το κρασί π' άγγιζαν τα χείλη της Λέλας. Και δεν μέθυσε ούτε ζαλίστηκε καν.

Μετά μια μέρα ξύπνησε και δεν άκουσε ούτε είδε τις τσίχλες να πεταρίζουν στον κήπο και της είπε, «Λέλα, οι τσίχλες έφυγαν».

Ο Δημήτρης Παπαβασιλείου.

Μια άλλη άποψη για τον 13ο

10 Αυγούστου 2014. Αυτή την ημέρα διάλεξε το Δ.Σ. του Συλλόγου των Απανταχού Μαραθοκαμπιτών για να προβάλλει την ταινία του συγχωριανού μας Δημήτρη Παρασάκη (Τζέιμς Πάρις), που μεγάλο μέρος της γυρίστηκε στη πλατεία της Λούγκας και στα σοκάκια γύρω από αυτήν.

Η πλατεία αυτή έχει μεγάλο ιστορικό βάρος, γιατί

τον λάτρη του ελληνικού πολιτισμού. Κοντά του η νεαρή Έλενα Ναθαναήλ, μια κυρία με ιδιαίτερη καλλονή, με ήθος, σοβαρότητα, απλή, συμπαθητική και ευγενική. Όλοι τους απόλαυσαν τη μαραθοκαμπίτικη φιλοξενία και έτρωγαν τα εκλεκτότερα εδέσματα σε όλα τα εστιατόρια της περιοχής.

Επιβλητικός από τότε και μέχρι σήμερα ο πλάτανος,

ο οποίος φυτεύτηκε το 1917, έρχινε τη σκιά και τη δροσιά του στα παράθυρα του σπιτιού του Μανόλη και της Ουρανίας Πίττα, (που για λίγο καιρό, όσο διαρκούσαν τα γυρίσματα, είχε γίνει και σπίτι της Έλενας).

Οι τοίχοι, τα παράθυρα, τα δωμάτια και οι δανιτελένιες κουρτίνες, από όπου κρυφοκοίταζε για να δει το παλικάρι της που κατέβαινε καβάλα στο άλο-

μαρτυρείται η ύπαρξή της από το 17ο αιώνα, λίγες δεκαετίες μετά την ίδρυση του χωριού μας. Μέχρι τον 20ό αιώνα ήταν σημείο αναφοράς, γιατί με τα έξι μαγαζιά που βρίσκονταν εκεί ήταν τόπος συγκέντρωσης και αναψυχής. Από τη βρύση της έρχονταν οι κοπέλες της γύρω περιοχής να προμηθευτούν το νερό τους, προτού το δίκτυο ύδρευσης μπει σε όλα τα σπίτια. Εκεί βρισκόταν το περίπτερο του Γιώργαρου. Πριν δέκα χρόνια περίπου όλα τα καφενεία έκλεισαν και η πλατεία ερήμωσε. Ο Σύλλογος θέλησε για μια βραδιά να τη ζωντανέψει, προβάλλοντας μια ταινία, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος της είχε γυριστεί εκεί.

Μια ταινία με πατριωτικό περιεχόμενο και με αντιστασιακό χαρακτήρα (γερμανική κατοχή), γυρίστηκε την εποχή της δικτατορίας και έκανε γνωστό το χωριό μας, όπου, και σε όποιες αίθουσες προβλήθηκε. Κορυφαίοι ηθοποιοί με πρωταγωνιστή το Γιάννη Βόγλη, το σπουδαίο θεατράνθρωπο, τον απλό, τον τίμιο,

έχουν να διηγηθούν πολλά για την διακριτική και αέρινη Έλενα, η οποία όταν έφευγε τους είπε: «Δεν θα ξεχάσω ποτέ ούτε την φιλοξενία σας ούτε το όμορφο χωριό σας. Θα σας περιμένω στην Αθήνα να σας φιλοξενήσω στο σπίτι μου» και άφησε τηλεφώνω και διεύθυνση.

Η κυρία Ουρανία χάρισε στην Έλενα μια εικόνα του Αγίου Γερασίμου, αργότερα μάθαμε ότι στην αυλή του εξοχικού της έκτισε μια μικρή εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεράσιμο.

Πολλές οι αναμνήσεις εκείνο το βράδυ. Αξέχαστη η φιγούρα του Τσακιντζή, του Σταμπουλή, του Καρακωνσταντή και του πληθωρικού Παυλή, που με την άσπρη του ποδιά σερβίριζε καφεδάκια και ουζάκια τους πελάτες του (ηθοποιούς και μη).

Χωρισμένη η πλατεία στα δύο. Μπροστά στο μαγαζί του Βάνια γυρίζονταν οι σκηνές και μπροστά στο μαγαζί του Παυλή κάθονταν οι ηθοποιοί και το συνε-

γείο. Γεμάτα τα σκαλοπάτια της πλατείας από τον κόσμο που παρακολουθούσε τα γυρίσματα. Κάθε μέρα και η Δάφνη του Κρανιού, η τυφλή που καθόταν στο σκαλοπάτι του Κουμούτσι.

Άπειρες οι φορές για το γύρισμα κάθε σκηνής. Πόσες φορές ανεβοκατέβηκε το άλογο με το «Δημήτρη» την ανηφόρα δίπλα από το μαγαζί του Μάνταλου, μέχρι να επιτύχουν την πιο σωστή σκηνή, και πόσες φορές βγήκε από το παράθυρο η Έλενα, όταν της φώναζε ο «Λουκάς» τη νύχτα, μέχρι να πετύχουν το τέλειο γύρισμα. Μικροί κομπάρσοι τα πιτσιρικά της εποχής που σήμερα είναι άντρες μεγάλοι με παιδιά, να κυνηγούν το «Λουκά» μέσα στην πλατεία και στα σοκάκια γύρω από αυτήν. Και μετά η μεγάλη σκηνή στο Γυμνάσιο. Κόσμος και κοσμάκης, όλο το χωριό εκεί, από το πρωί ως το απόγευμα ...

Αξέχαστο και το καμiónι που κατέβαινε το χωματόδρομο προς τον Όρμο με τους «μελλοθάνατους». Πόσες φιγούρες, πόσοι άνθρωποι που οι περισσότεροι έχουν φύγει. Όμως αξέχαστο και το γλέντι και ο χορός στην πλατεία με το σαντούρι και το βιολί όπου χόρεψαν τα νιάτα του χωριού μας με την Χρυσανθή και το Σιδερί, μα και τη Σταματία και όλους τους άλλους. Χόρτασε το μάτι του ανδρικού πληθυσμού από το κοίταγμα της αέρινης θεάς, της κούκλας, της Έλενας Ναθαναήλ.

Κομπάρσοι όλοι σχεδόν οι συγχωριανοί. Οι μανάδες μας, οι πατεράδες μας, οι γείτονες, τα παιδιά, όλοι μαζί διεκδικούσαν μια θέση στο φακό. Πρωτόγνωρο το συμβάν, δελεαστικό το θέαμα, μεγάλο το γεγονός για τη μικρή κοινωνία του χωριού μας. Συναισθήματα συγκίνησης και χαράς ζωντάνεψαν αφού σε οποιαδήποτε φάση της πλοκής που ξεδιπλωνόταν, έβλεπες... Θυμίσουν... Αναπολούσες...

Ήταν μια βραδιά μαγική. Βούιξε η ξεχασμένη πλατεία από το αναπάντεχο συμβάν. Μελίσσι πολύβουο ο κόσμος, πλημμύρισε πλατεία και στενά. Όλοι ήθελαν να ξαναθυμηθούν, να δουν, κάποιοι για πρώτη φορά το χωριό τους όπως ήταν πριν πολλά χρόνια. Έφεξαν εκείνο το όμορφο αυγουσιاتیκο βράδυ τα καντούνια, τα σοκάκια, τα πορτοπαράθυρα. Η Λούγκα θυμήθηκε τις παλιές της δόξες. Η βρύση επιβλητική, λες και κοίταζε απορημένη. Ο πλάτανος αναθυμήθηκε και απόμεινε σιωπηλός. Έστησε μάτια και αυτιά να δει και να ακούσει. Και μόνο το θρόισμα των φύλλων του, στέλνοντας την δροσερή τους πνοή ήταν σαν να έλεγε: «Σας ευχαριστώ», ενώ από το βάθος η βραχνή φωνή του Μανόλη Ζέρβα διαλαλούσε τη πραγματικότητα του «Φιστίκια καλά, πάρε κόσμο κωνάκι απ' το Μανόλη».

Και στο τέλος της όμορφης βραδιάς-γιορτής, όταν τα σουβλάκια «τσικνίσαν» και τα ποτήρια τσούγγρισαν, μια προσδοκία, μια ευχή πλανήθηκε στον αέρα.

«Και του χρόνου καλύτερα. Θα σας περιμένουμε».

Χρυσούλα Κώνστα

Στο φίλο και γείτονα

Ήταν τρόφιμος της Στέγης Αγάπης του Συλλόγου των Απανταχού Μαραθοκαμπιτών ο Δημήτρης Παπαβασιλείου ή Μήτσος Κρασούλης όπως τον ήξεραν όλοι.

Άνθρωπος με πολλές ιδιορρυθμίες στο χαρακτήρα του, μοναχικός-δυστυχώς-ορφανός έρμηος. Με πνεύμα και νου ανήσυχος, χαμένος στα δικά του θέλω και πιστεύω, κυριευμένος από σκέψεις και ιδέες για τους πολλούς ακατανόητες, για τον ίδιο όμως ιδιαίτερες.

Είχε περίσσειμα ψυχής ο Μήτσος. Αθεράπευτα ρομαντικός, αγωνιστής, επαναστάτης «ψαγμένος», διαβασμένος με βλέμμα που άστραφτε, όταν σου μίλαγε για το δικό του όραμα.

Γνήσιος ιδεολόγος κομμουνιστής που δοκιμάστηκε από το χρόνο και από τα προβλήματα, αλλά έμεινε πάντα ο ίδιος. Για τις ιδέες και τα πιστεύω του τα έδωσε όλα. Ζωή, ψυχή, περιουσία, κόπο και μόχθο. Άραγε προς τι; Ποιος αλήθεια του το αναγνώρισε;

Όμως τα τελευταία χρόνια έτυχε να έχει κοντά του καλούς γείτονες και κάποιους καλούς συντρόφους που του συμπαραστάθηκαν και τον περιέθαλψαν. Άξιος ο μισθός τους. Έφυγες όμως, Μήτσο, με τρόπο άδικο, σκληρό και κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες που γεννούν πολλά ερωτηματικά για την κοινωνία του χωριού μας.

Αλήθεια ποιον πείραξες άκακο αρνί; Με κόκκινο φανάρι μήπως πέρασες; Ή μήπως δρασκελίσεις τα σύνορα εκείνη τη βραδιά;

Ας ελπίσουμε φίλε μου ότι η ελληνική δικαιοσύνη θα ξετυλίξει τις πτυχές του άγριου συμβάντος και θα αποδοθεί σε όσους και αν ευθύνονται.

Μαζί με το καλό ταξίδι σου αφιερώνω φίλε μου λίγες λέξεις από ένα μου ποίημα που νομίζω ότι σου ταυριάζουν.

Σκιά της μοναξιάς σου
αγαπημένος
απόψε θα σιωπήσετε μαζί...

Συγχαρητήριο

Η πρόεδρος και τα μέλη του Δ. Σ. του Συλλόγου συγχαίρουν την κα Άννα Αρναούτη-Χρυσ αφίνου, η οποία διετέλεσε για τέσσερα χρόνια μέλος του Δ. Σ. του Συλλόγου, για την εισαγωγή της στην Εθνική Σχολή Δικαστών. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Αντώνιος Αρναούτης

Το μείζον ανήκει στο σύλλογό μας

Όταν η ιδιοσυγκρασία ενός ανθρώπου δεν του επιτρέπει να υποτάξει, στο συστηματοποιημένο εννοιολογικό περιεχόμενο μιας πολιτικής ιδεολογίας, την αξία της ατομικής του ελευθερίας (αυτής που δεν ασκείται καταχρηστικά και δε διασπά τα όρια της ελευθερίας του συνανθρώπου του), τότε μετουσιώνεται από αυτόν

γνώριζαν το σκοπό της προσφοράς μου.

Η από μέρους μου ανάγκη για την αναζήτηση τρόπου αποδοκimasίας της παράλειψης αυτής ήταν εύλογη. Αλλά ως θεμιτός, μου προέκυψε ένας και μοναδικός τρόπος και με βάση αυτόν έπρεπε να την υπερβώ με την ανωτερότητα της απόλυτης σιωπής. Συμμορφώθηκα, χάρη στην αξία του, και τον ακολούθησα.

Το τρισάγιο στο μνημείο του Αφανούς Ναύτη.

σε ακηδεμόνευτο, για την κατάκτησή της, αγώνα. Αντίπαλό του έχει τον οποιασδήποτε μορφής αυταρχισμό που θέτει αυτήν σε περιορισμό.

Τριάντα ολόκληρα χρόνια κράτησε ο συγκεκριμένος αγώνας του δικού μου ανθρώπου, στη χώρα των ονείρων του... Και, όταν σ' αυτά προστεθούν τα χρόνια της από μέρους του άσκησης του πιο σκληρού και γεμάτου αγωνίες επαγγέλματος, ήτοι αυτού του ναυτικού, τότε αναμφίβολα συμπλήρωσε έναν αγώνα διάρκειας μιας ζωής.

Για τον αγώνα του αυτό θέλησα να τιμήσω τον παραπάνω άνθρωπο, παρατείνοντας τη μνήμη του μέσα στη ροή του χρόνου. Έτσι, επέλεξα να προσφέρω τον οβολό που μου κατέλειπε για την κατασκευή, στον Όρμο, του μνημείου του Αφανούς Ναύτη. Ωστόσο, ο εν λόγω σκοπός έμεινε ανεκπλήρωτος και η χειρονομία μου με μπεδνικό αποτέλεσμα. Σ' αυτό συνετέλεσε η παράλειψη του αυτονόητου, δηλαδή η αποτύπωση του ονόματος του τιμώμενου προσώπου σε εμφανές, για τον επισκέπτη ή τον απλό περαστικό, σημείο του μνημείου.

Χωρίς αμφιβολία, η συγκεκριμένη παράλειψη βαρύνει αποκλειστικά τον εκπρόσωπο ή τους εκπροσώπους του συλλόγου μας, οι οποίοι είχαν της εποπτείας της τοποθέτησης του μνημείου και ήταν οι μόνοι που

γνώριζαν το σκοπό της προσφοράς μου. Η από μέρους μου ανάγκη για την αναζήτηση τρόπου αποδοκimasίας της παράλειψης αυτής ήταν εύλογη. Αλλά ως θεμιτός, μου προέκυψε ένας και μοναδικός τρόπος και με βάση αυτόν έπρεπε να την υπερβώ με την ανωτερότητα της απόλυτης σιωπής. Συμμορφώθηκα, χάρη στην αξία του, και τον ακολούθησα.

Βέβαια, το τίμημά μου ήταν βαρύ, αφού έπρεπε να αποδεχθώ το σημαντικό ως ασήμαντο και το μείζον ως έλασσον. Ωστόσο, έκρινα ότι, εφόσον το καταστατικό του συλλόγου (άρθρο 2, παρ.1), ζητά από εμάς τη συναδέλφωση και την αλληλεγγύη, η συγκεκριμένη επιλογή αποτελεί διακονία και θεμέλιο στην ίδια την υπόστασή του.

Εξάλλου, από την ίδια πιο πάνω αξία του αντλώ τη βέβαιη πεποίθηση ότι, κατά την αξιολόγηση των εκάστοτε θεμάτων του συλλόγου, η κρίση μου είναι ανόθευτη και ο λόγος μου αντικειμενικός. Τον αντικειμενικό αυτό λόγο λοιπόν, επικαλούμαι για πρώτη φορά, από το 2004, σήμερα, ενισχυμένο πλέον και από την εμπειρική μου γνώση, όπως αυτή μου προέκυψε από την οκταετή, με χρόνο λήξης το 2012, δική μου και των δύο από τα παιδιά μου διαδοχική παρουσία μας στο ΔΣ του Συλλόγου. Πρόθεσή μου είναι να θεμελιώσω με αυτόν τα όσα παρακάτω αναφέρω και αφορούν την αντιμετώπιση των δυσκολιών του Συλλόγου, κοινωνικός των οποίων έγινα κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα.

Τα απαιτούμενα για το Σύλλογο από μια άλλη οπτική γωνία.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η βιολογική φθορά των παλιών μελών του Συλλόγου αφήνει σε αυτόν δυσαναπλήρωτο κενό. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει ως υποχρέωσή μας να σταθούμε ενεργά δίπλα του για να το υπερβεί και να χαράξει μια νέα δυναμική πορεία. Πρωτίστως αυτό οφείλουμε να πράξουμε:

Όσοι από εμάς επιθυμούμε να συναντιόμαστε και στην Αθήνα και να αναπολούμε νοσταλγικά το χθες του χωριού που γεννηθήκαμε και να νοιαζόμαστε για την πορεία του στο σήμερα

Τα παιδιά των αιμνήσιων ιδρυτών του Συλλόγου, οι οποίοι τον άνδρωσαν και τον κράτησαν ακμαίο μέχρι

την παράδοση της σκυτάλης του σε μας. Η παρουσία των παιδιών αυτών αποτελεί τιμή για το Σύλλογο, και για εμάς, η, μέσω αυτών (των παιδιών) συνεχής παρουσία της εικόνας των ιδρυτών του.

Τα ενεργά κατά το παρελθόν μέλη του, με την εκ νέου συμμετοχή τους στις δραστηριότητές του. Η απομάκρυνσή τους από αυτές πιθανόν οφείλεται σε δυσарέσκειά τους για κάποια μικρή ή μεγάλη, σε βάρος τους, αδικία. Όμως, και η μέχρι σήμερα εμμονή στη διαμαρτυρία τους είναι βέβαιο ότι δεν οδηγεί πουθενά, εκτός από το να προξενεί βλάβη στο σύλλογο από τη δική τους απουσία.

Όσα από τα μέλη του αποφεύγουν μέχρι σήμερα να δραστηριοποιηθούν ενεργά, ενώ έχουν τη δυνατότητα να στηρίξουν την υλοποίηση των σκοπών του συλλόγου για τους οποίους αυτός συστάθηκε (π.χ. οι εκπαιδευτικοί στην εξύψωση του μορφωτικού, ηθικού και κοινωνικού επιπέδου των μελών).

Στο σημείο αυτό πρέπει, ενόψει μάλιστα των αρχαιρεσιών του συλλόγου το Μάρτη του 2015, με βάση την εμπειρία που διαθέτω, να διαβεβαιώσω το σύνολο των μελών ότι:

Οι ετήσιες υποχρεώσεις κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), πλην του προέδρου και του ταμιά, εξαντλούνται στις συναντήσεις του με τα λοιπά μέλη του Δ.Σ. για τη λήψη αποφάσεών του. Ενώ, σε περίπτωση κωλύματός του, μπορεί να γνωστοποιήσει τη γνώμη του τηλεφωνικά ακόμη, τα εκάστοτε μέλη του Δ.Σ. οφείλουν, για τον ίδιο πιο πάνω σκοπό, να θέτουν υπό έλεγχο τις οποιασδήποτε φύσης διιστάμενες απόψεις τους και να επιδιώκουν την άμεση άμβλυνσή τους. Η παράτασή τους στο χρόνο είναι βέβαιο ότι τις οδηγεί έξω από τα όρια του χώρου που εκφράζονται με αποτέλεσμα, ηθελημένα ή μη, να διαχέονται και στα απλά μέλη του και να τραυματίζουν την ενότητά τους. Ενδεικτικά αναφέρω τη χρονίζουσα, αμφίπλευρη παρουσία του καλοκαιρινού χορού. Από τη μία, η επαναλαμβανόμενη κάθε χρόνο πληθωρική ψυχαγωγία των συμμετεχόντων μελών και από την άλλη η ατυχής παρένθεση με τις, για ασήμαντες αφορμές, διακριτές διαφωνίες, γκρίνιες και σκόλια.

Κατά την κρίση μου, για τη θεραπεία των τελευταίων πρέπει να κατανοήσουμε τις εξής αλήθειες:

Ότι η συνήθης διάκρισή μας σε Μαραθοκαμπίτες και Ορμίτες είναι χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο. Ει-

δικά για μας τους δεύτερους, οι οποίοι, ναι μεν έχουμε γεννηθεί στον Όρμο, πλην όμως οι γονείς μας ή ο ένας από αυτούς ή οι γονείς αυτών γεννήθηκαν στο Μαραθόκαμπο. Γι' αυτό όλοι μας (Μαραθοκαμπίτες και Ορμίτες) έχουμε κοινή καταγωγή.

Ότι κάθε γωνιά του Μαραθόκαμπου δικαιούται να αποτελεί τόπο τέλεσης των εκδηλώσεων του συλλό-

Από την εκδρομή του Συλλόγου μας στο σπίλαιο Κάψα.

γου. Ότι ο Όρμος είναι ο πλέον πρόσφορος τόπος για τη συγκεκριμένη εκδήλωση και την αποδοτικότητα της για το σύλλογο. Ότι μέχρι σήμερα τα έσοδα του συλλόγου από τη διεξαγωγή του εν λόγω χορού στον Όρμο προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την καθιερωμένη λαχειοφόρο αγορά. Επειδή, όμως, από αυτά καλύπτεται και το ποσό της δαπάνης για την αμοιβή της ορχήστρας, το όφελος για το σύλλογο μειώνεται αισθητά. Ενώ, όσες φορές μέλη του Δ. Σ. αποπειράθηκαν να ζητήσουν και την οικονομική συμβολή των καταστηματαρχών, δε βρήκαν από μέρους τους την πλήρη ανταπόκριση.

Τέλος, αλήθεια είναι ότι η οποιαδήποτε σκόπιμη αποχή μας από τη συγκεκριμένη ή άλλη εκδήλωση του συλλόγου δε βλάπτει τους διοργανωτές της, οι οποίοι ως αιρετά μέλη ανανεώνονται, αλλά το ταμείο του συλλόγου, το περίσσειμα του οποίου επιστρέφει στο χωριό μας.

Με αυτά τα δεδομένα προτείνω στο Δ.Σ.:

Την ανάγκη για εμπρόθεσμη λήψη απόφασης με σκοπό να ξεκαθαριστεί η αριθμητική αναλογία που να αφορά στον κάθε τόπο που πρέπει να γίνεται ο χορός. Επιτρέψτε μου το παράδειγμα: 4 προς 1 ή 3 προς 1, υπέρ του Όρμου.

Την αναζήτηση, με τους πιο πάνω επιχειρηματίες,

συγκεκριμένου τρόπου ρύθμισης και της δικής τους συμμετοχής στα προαναφερόμενα έξοδα και την άρση της σχετικής εκκρεμότητας. Πιστεύω ότι σ' αυτό θα βοηθούσε η δίκαιη κατανομή της δαπάνης για την αμοιβή της ορχήστρας, ή η από μέρους τους επιβάρυνση, υπέρ του συλλόγου, του λογαριασμού κάθε πελάτη με το ποσό π.χ. του ενός ή των δύο ευρώ. Τη δεύτερη λύση μετέρχεται και ο σύλλογος Καλλιθιωτών Σάμου, διαφοροποιημένη μόνο ως προς το ύψος του ποσού.

Και μία ευχή προς το ίδιο το συμβούλιο: Αποφεύγετε, στο μέτρο του δυνατού, την από παλιά προερχόμενη συνήθεια να ορίζεται συχνά η δι-εξαγωγή του χορού την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου. Νομίζω ότι το γεγονός αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο, τουλάχιστον στο υποσυνείδητο, τόσο των πιστών χριστιανών, όσο και αυτών που δηλώνουν σκεπτικιστές ή άθεοι, οι οποίοι ουδόλως υπολείπονται των πρώτων στο σεβασμό και την πίστη στις παραδόσεις, στα ήθη και έθιμα του τόπου μας.

Ίσως τα όσα εξέθεσα να αξιολογήσει κάποιος ως υπεροπτικό λόγο που χαρακτηρίζει το δοκησίσοφο ή ως περιαυτολογία με σκοπό την αυτοπροβολή μου. Όμως, αυτό θα είναι ατυχές και άστοχο. Διότι, πρόκειται για ένα **γραπτό** και με **διαφανές** περιεχόμενο κείμενο που σκοπεύει στην αφύπνιση του ενδιαφέροντος όλων μας για να ζωντανέψουμε και να αναβαθμίσουμε το σύλλογό μας.

Και ως τέτοιο κείμενο θεωρώ αναγκαίο να συμπεριλάβω σ' αυτό τα πρότυπα που αναδείχθηκαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα για όλους εμάς, τα μέλη του:

Τον Πρόδρομο Ψαρόπουλο, τον Νέο, ο οποίος, επί μία τετραετία και από τη θέση του προέδρου, μόχθησε για τη συνέχιση της δυναμικής του συλλόγου. Και το πέτυχε, με μοναδικό του όπλο την πραγματική του αγάπη για το χωριό που μεγάλωσε. Μ' αυτό και μόνο κατόρθωσε και ανταπεξήλθε στις πλείστες όσες οικογενειακές, επαγγελματικές, και για την περαιτέρω επιστημονική του ανέλιξη υποχρεώσεις καθώς και στις σωρευθείσες με αυτές έναντι του συλλόγου, επίσης, υποχρεώσεις του. Προσωπικά εκτιμώ τον αγώνα του ως θυσία στο σύλλογο και φραγμό στο σύνθημα άλ-λοθι των παλαιότερων (συνταξιούχων) από εμάς, ότι

δηλαδή ο χρόνος δε μας αρκεί για να πράξουμε παρόμοια.

Τον Αργύρη Νίνο, σύζυγο της Μακούλας Γεωργίου Κάσδαγλη, ο οποίος, αν και κατάγεται από τη Μήλο, στηρίζει το σύλλογο με σεμνότητα και ανιδιοτέλεια επί δωδεκαετία περίπου από τη θέση του ταμία.

Και ακόμη, τον 85χρονο Μανώλη Χατζηχριστοδούλου, ο οποίος δηλώνει παρών σε όλες τις εκδηλώσεις του συλλόγου μας και πάντα με ορατό το χαμόγελο

Από την εκδρομή του Συλλόγου μας στα Καλάβρυτα.

της ευτυχίας του που βρίσκεται μέσα στο περιβάλλον των συγχωριανών του.

Τέλος, κλείνω με δεδομένο το δέοντα σεβασμό και εκτίμησή μου προς όλους τους μέχρι τώρα προέδρους και μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου μας, οι οποίοι, χάρη στον επίπονο αγώνα τους, έδωσαν και συνεχίζουν να δίνουν την απαιτούμενη, για την επιτυχημένη πορεία του, ζωογόνο πνοή.

Σας ανακοινώνουμε τον αριθμό λογαριασμού της τράπεζας όπου μπορείτε να καταθέσετε την «Αγάπη σας» για τη Στέγη:

τράπεζα Alpha Bank
226002002000307

IBAN: GR19 0140 2260 2260 0200 2000 307
BIC: CRBAGRAA

Σύλλογος των Απανταχού Μαραθοκαμπιτών Σάμου

Αλέξανδρος Μιτζάλης
Ήταν ένα μικρό καράβι

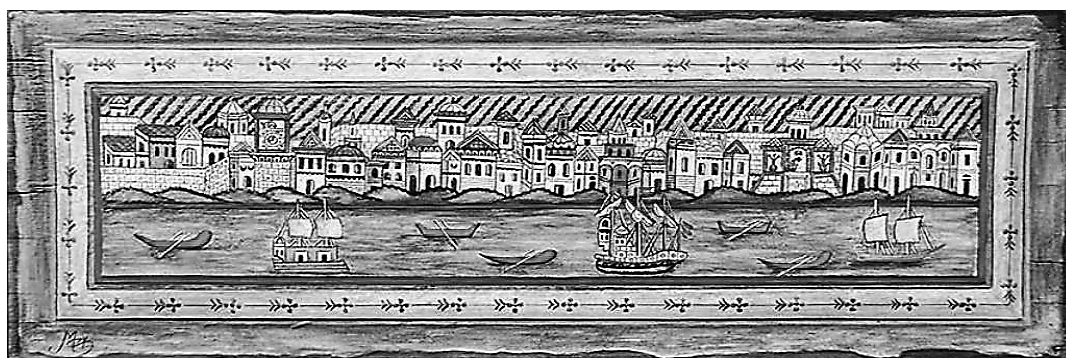
Το φεγγάρι διαστημικός χωρίς πυξίδα ναυαγός
 που ένα μεγάλο ρίζιμο ζαριών έχει γεννήσει,
 σπρωγμένο απ' ανατολικούς δυτικούς ανέμους
 τρεις το πρωί πάνω από θαλασσινά νεκροταφεία κάνει πιάτσα.
 Οι τουρίστες του Σίτυ-οφ-Σάμος
 Ιάσωνες χωρίς χρυσόμαλλο δέρας, καρτοπαίζουν
 ώσπου να δοθεί το σήμα στους φονταμενταλιστές,
 λεμούριους, μακάκους, μαμελούκους,
 να ρίξουν τον κλήρο να δούνε ποιος θα φαγωθεί.
 Ήταν ένα μικρό καράβι το Σίτυ-οφ-Σάμος,
 ήταν ένα μικρό καράβι ο κόσμος...
 τραγουδούν τώρα τ' απομεινάρια των ολοκαυτωμάτων
 απ' την Αποκάλυψη του Ιωάννη ως το Ζαρατούστρα του Νίτσε.

Τρεις το πρωί κι ο ασυρματιστής
 στέλνει μήνυμα στο Ιντερνέτ
 Νύχτα είναι νύχτα και μέρα
 και το Σίτυ-οφ-Σάμος στο Αρχιπέλαγος των ενστίχτων και των μύθων
 σαν επιτάφιος θρήνος λαμπαδιάζει.
 Μην κι οι λυγμοί των δελφινιών καταμεσής του Αιγαίου
 κι οι θρήνοι των στερνοπίθκων και των στερνογεννημένων,
 οι θρησκευτές των Μαμελούκων στο λιμάνι του Πειραιά,
 η λογική κατάληξη του ερπετοειδούς εγκεφάλου δεν είναι
 κι απ' την πιο άκρα υγεία ο κόμπος των δακρύων δεν αναβλύζει;

Ήταν ένα μικρό καράβι το Σίτυ-οφ-Σάμος
 που ήταν αταξίδευτο... τραγουδούν τ' απομεινάρια ανθρώπων και θηρίων
 πλέοντας πάνω σε σάπα σανίδια κομμένα κεφάλια βαμμένα στο κατράμι
 ανάμεσα ερπετοειδούς, θηλαστικού κι ανθρωποειδούς
 στο έμπα της κόλασης που η λάμια της μεταμόρφωσης της ύλης τους καλούσε.

Ήταν ένας μικρός πλανήτης η γη
 με ραδιενεργά κατάλοιπα, νάρκες και τορπίλες σταυρωμένη
 που παρ' όλα τα ταξίδια της γύρω απ' τον άξονά της κι απ' το άδειο,
 έμενε πάντοτε, από εκατομμύρια χρόνια, αταξίδευτη...

Ο Αλέξανδρος Μιτζάλης γεννήθηκε στην Αθήνα από πατέρα Μαραθοκαμπίτη. Σπούδασε νομικά και αρχικά δούλεψε ως βιβλιοθηκάριος στην Εθνική Βιβλιοθήκη, το 1968 πήγε στη Γαλλία και εργάστηκε στην Βιβλιοθήκη Πολιτικών Επιστημών του Παρισιού, όπου και ζει σήμερα. Σημαντικός πνευματικός άνθρωπος έχει γράψει ποίηση και δοκίμια. Κυριότερα βιβλία του: Οι μεταμορφώσεις της ύλης ή το γέλιο του Δημόκριτου, Αθήνα 1994, Λιμπντικά και άλλα ποιήματα, Αθήνα 2001 και Αυτοί που πίστευαν στον ουρανό και αυτοί που πίστευαν στη γη, Αθήνα 2010.

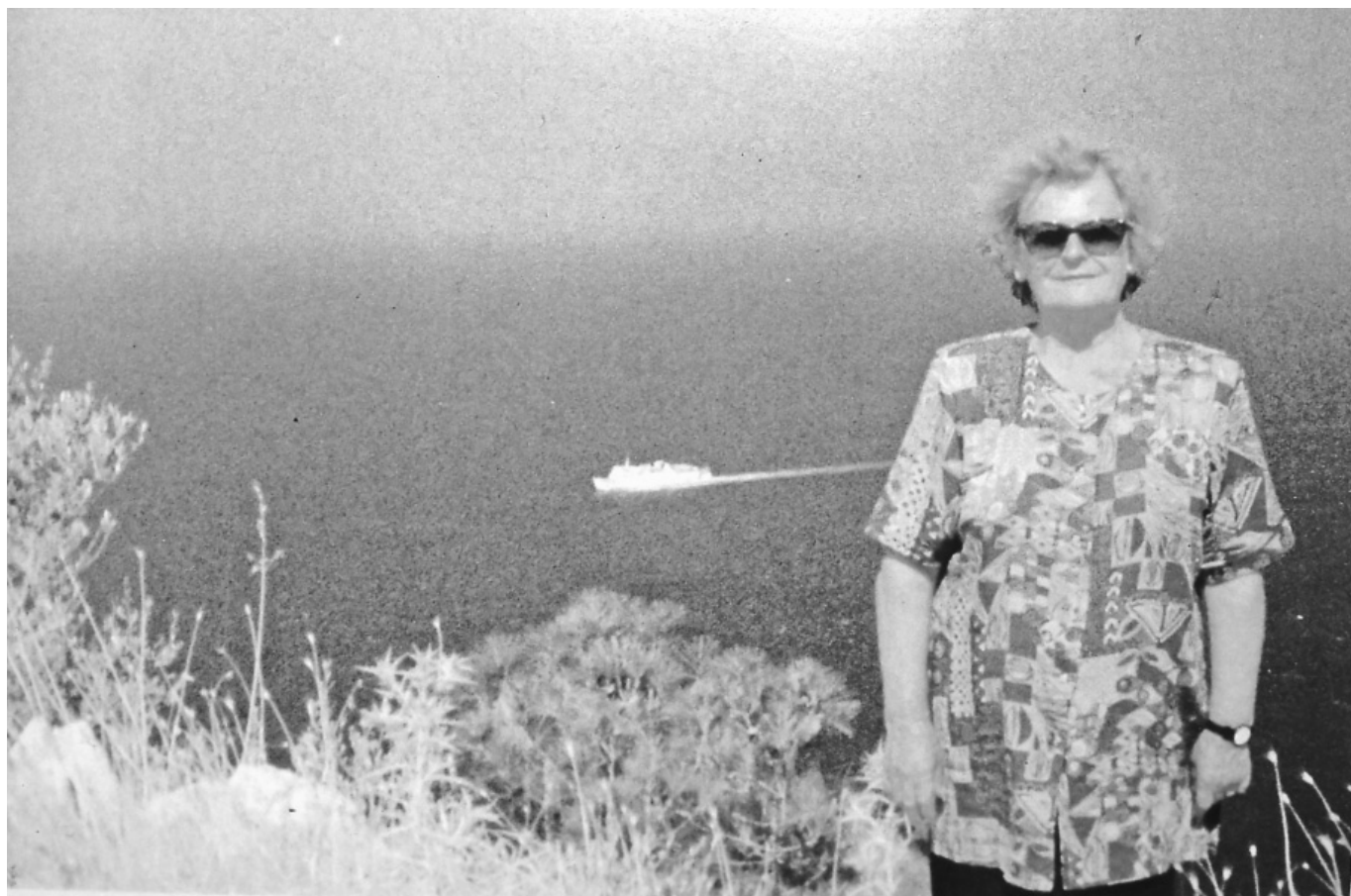

Αργύρης Πετρονώτης

**Μια Σαμιώτισσα από το Μαραθόκαμπο
κι ένας Αμοργιανός από τη Λαγκάδα σ' ένα ταξίδι ζωής (1943)**

Η «Μαραθοκαμπίτισσα» Μαρίτσα ήταν από την οικογένεια Αργυρού. Ο πατέρας της Γιάννης, ψαράς, πέθανε το 1948, περίπου 62 ετών, και τον έθαψαν στην Κάλυμνο. (Η Μαρίτσα από πολύ μικρή (10 ετών κορίτσι) έμαθε να πλέκει δίχτυα και να βγάζει λεφτά). Αδέρφια του πατέρα της: Αλέκος, Μαριώ, Καλλιόπη

ρουδιώ. Κόρη τους η Μένη (Μελοπομένη;) που παντρεύτηκε τον Δημήτρη Τσακουμάγκου και απόκτησαν παιδιά την Σοφία, τον Γιάννη, το Μαρουδιώ και το Βαγγελιώ. Ο Δημήτρης μας θυμίζει (ελπίζω να μεταφέρω ορθά όσα μου είπε), ότι παιδιά του Νούφριου ήταν το Μαρουδιώ, ο Μανώλης, ο Γιάννης, ο Χαράλα-

Η Μαρίτσα Αργυρού-Ρούσσου στη Σάμο, δεκαετία 1990.

και Ουρανία, παιδιά του Νικόλα Αργυρού. Ο καπετάν-Νικόλας, ψαράς, είχε τρεχαντήρι: πνίγηκε στην Αμοργό, εκεί τον θάψανε δύο βήματα από τη θάλασσα, κοντά στην Παναγία, εκεί στον Όρμο της Γιάλης (: όνομα που ξέμεινε από πολύ, πολύ παλιά: την Αιγιάλη, όπως λένε και μαρτυράνε). Εκεί δείχνανε κάποτε τον τάφο του. Τώρα γέμισε μαγαζιά και καφενεία, εκεί τώρα του Κουτσογιάννη το φιλικατζίδικο. (Ο όρμος της Γιάλης και της Λαγκάδας, με την σπηλιά Φωκίότρυπα). Γυναίκα του Νικόλα Αργυρού, η κυρ-Αννιώ, κι αυτή Μαραθοκαμπίτισσα. Όλοι παλιοί Μαραθοκαμπίτες.

Πρωτοξαδέρφια του Γιάννη Αργυρού στον Μαραθόκαμπο ήταν ο Νούφριος, ο Σίμων και ο Σόλων. Όλοι Αργυρούδηδες. Γυναίκα του Σόλων(α) ήταν το Μα-

μπος, η Νίκη. Μας θυμίζει ακόμα τα παιδιά Σίμων(α): Μανώλη, Κατίνα και Κώστα. Για να συμπληρωθεί η νησιώτικη ομάδα λέμε ότι ο Αμοργιανός Αντωνιός είχε ξάδερφο στο Μαραθόκαμπο τον Σαντορινιό Κωνσταντίνο.

Ο πατέρας της Μαρίτσας, ο Γιάννης Αργυρός παντρεύτηκε τη Σταματία από την Πάτμο. Έκαναν δύο αγόρια τον Νικόλα και τον Θεολόγο, αγαπημένα αδέρφια της Μαρίτσας. Μάλιστα οι τέσσερες κόρες του Θεολόγου, στην Αίγινα η Σταματία, η Καλλιόπη, η Κούλα (Κυριακή) και Ευαγγελία λατρεύουν τη Μαρίτσα.

Όταν πέθανε η Πατηνιά, ο Γιάννης Αργυρός παντρεύτηκε στην Κάλυμνο την Καλλιόπη (που πέθανε

το 1966, περίπου 84 χρόνων). Αδερφές της Καλλιόπης ήταν η Νομική και η «Ατσαίνα». Ποια ήταν η τελευταία; «Ατσαίνα» ήταν το παρατσούκλι της Μαρίας Ατσά. Ήταν πανέμορφη και με αυτήν συνδέεται το καλύμνιο τραγούδι: «Ω! ντιρλαντά ντιρλαντατά!». Αδέρφια της Μαρίτσας ήταν η πρωτοκόρη Ειρήνη (Ρένα) παντρεμένη στη Γαλλία, η Ουράνια που πήρε άντρα τον ευγενέστατο πολύγλωσσο Εβραίο Πίνκα, τις ακολούθησε η Μαρία (Μαρίτσα μας) και μετά ο Μιχάλης στην Αμερική, ο Μάριος, πρώτος πλοίαρχος σε ψαροκάραβα του Ατλαντικού, και τέλος ο Βαγγέλης.

*

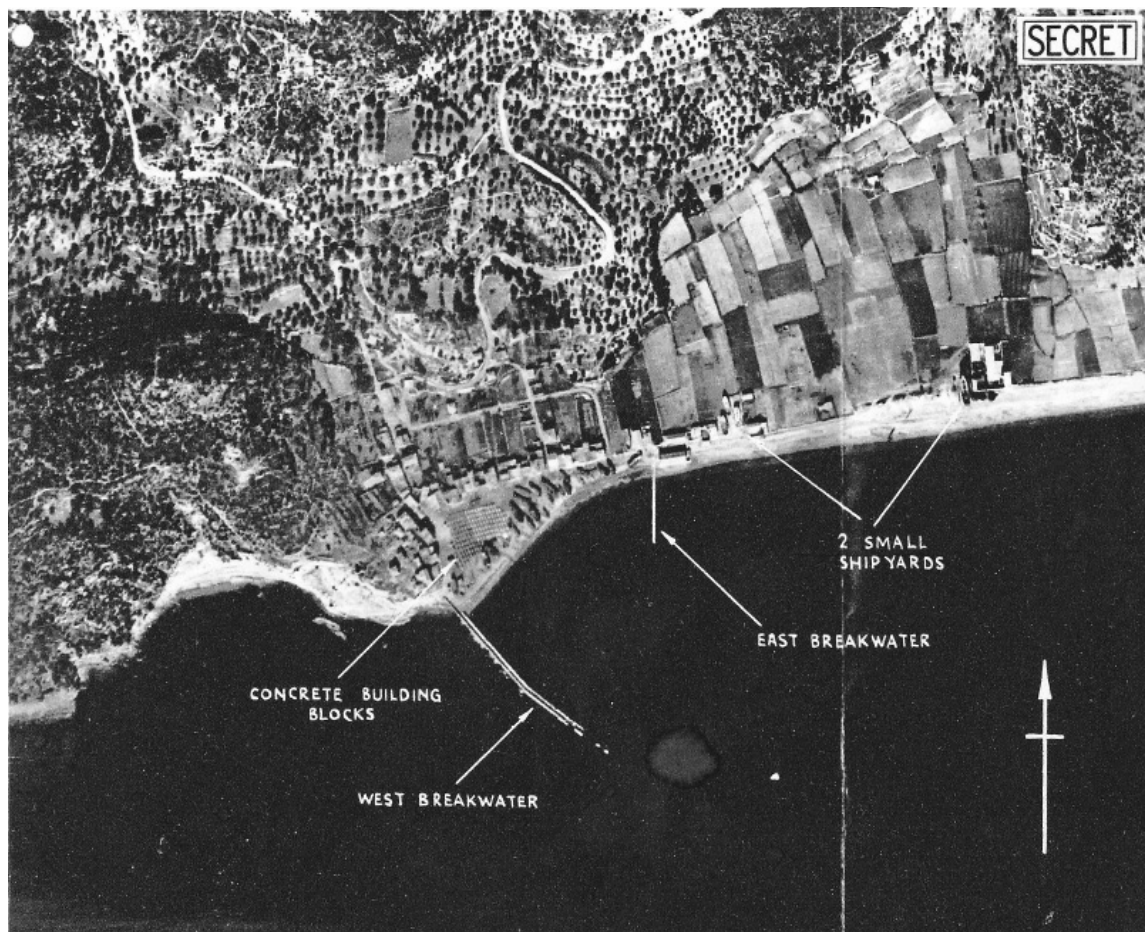
Ο Αντωνιός ο Αμοργιανός φέρεται στα μπρώα γεννηθείς το 1923. Όμως ο ίδιος υπενθύμιζε ότι εκείνα τα χρόνια της Μικρασιατικής Εκστρατείας οι υπηρεσίες είχαν έλλειψη υπαλλήλων λόγω της επιστράτευσης, οι υπηρεσίες υπολειπούν και τα στοιχεία ενίοτε να είναι αβέβαια. Γεννήθηκε στη Λαγκάδα Αιγιάλης. Ήταν ο δευτερότοκος γιος του Δημήτρη Αντ. Ρούσου και της Αναστασίας Καούστου από τα Θολάρια (Η Καουστίνα γιαγιά Ειρήνη, υπήρξε πηγή λαλέουσα των αναμνήσεων και μέντορας της δημιουργικής φαντασίας του μικρού Αντωνάκη). Μεγαλύτερος αδερφός του Αντωνιού ήταν ο Γιώργης, μικρότεροι ο Κωστής και ο (Θεο-)φάνης. Ο Αντωνιός έβγαλε το δημοτικό

σχολείο στη Λαγκάδα. Μετά σαν πήγε στην Αθήνα σ' ένα δικηγορικό γραφείο, φοίτησε δύο χρόνια σε νυχτερινό σχολείο γεωπονικής κατεύθυνσης, (χωρίς δυστυχώς να μπορέσει να το τελειώσει). Γύρισε στην Αμοργό κι έκανε τον μικρέμπορα περπατώντας με τηνπραμάτεια του έως την Κάτω Μεργιά. Εργάστηκε και στα ντόπια λατομεία, στον Κρούκελο. Υπηρέτησε ως στρατιώτης στη Μακεδονία όπου και ξέμεινε. Εγκαταστάθηκε στον Γιδά παλιά περιοχή «Ρουμλούκι» (από την τουρκική Rumluk = ρωμαίικο), στη σημερινή Αλεξάνδρεια Ημαθίας. Εκεί εργάστηκε ως έμπορος και ετελεύτησε πλήρης ημερών το 2013.

**

Όταν η Μαρίτσα ήρθε από τη Σάμο στη Γιάλη (όπου και είχε γεννηθεί!), στην αρχή της Κατοχής (η πείνα είχε αρχίσει), οι Αμοργιανές έλεγαν γι' αυτήν, τη Μαρίτσα «Ήρθε του Σαμιώτη η κόρη, παράμορφη που είναι!» (παράμορφη = αμοργιανά: πανέμορφη). (Ήταν αυτή τότε 15-16 ετών]. Νέος, ξανθό κι όμορφο παλγκάρι ο Αντωνιός κίνησε να την γνωρίσει... Στα 1943 αποφάσισαν να φύγουν για την Μέση Ανατολή. Η μάνα του Αντωνιού δεν νοιάστηκε, δεν είχε αντίρρηση. Τον ετοίμασε. Του γέμισε ένα μικρό ξύλινο μπαούλο με όλα τα χρειώδη. Του 'βαλε μέσα κι ένα μάλλινο υφαντό κράμι. Όλα με άκρα μυστικότητα. Η Μαρίτσα το

βράδυ, σχεδόν όπως όλα τα βράδια, συναντήθηκε με τις φιλενάδες της και τραγουδούσαν και χόρευαν. Δεν τις είπε τίποτα. Μόνο, ασυνήθιστα, τις φίλησε όλες. Αυτές παραξενεύτηκαν: «Μα, γιάντα (=γιατί) μας φιλάς, Μαρίτσα, αφού αύριο θα ειδοθούμε;». - «Ε!», λέει η Μαρίτσα, «εμείς έτσι το έχουμε στη Σάμο». (Η Ξενιώ ακόμα το θυμάται). Αλλά άλλο «αύριο» δεν υπήρξε. Εκείνη τη νύχτα, στις δύο μετά τα μεσάνυχτα, παίρνο-

Το λιμάνι του Όρμου το 1943.

ντας τον πίσω δρόμο από τις Κλαδαργιές κατέβηκαν κρυφά και αθόρυβα κάτω στο γιαλό στον Όρμο της Γιάλης. Εκεί από την Φουκιότρυπα πήραν λαθραία μια βάρκα ο Αντωνιός, η Μαρίτσα, ο αδερφός της Νίκος Ιω. Αργυρός (έμπειρος ναυτικός, ο πιο ηλικιωμένος μεταξύ τους, πολεμιστής του '40 στην Αλβανία), και μαζί τους άλλα δύο άτομα, ο ένας νεαρός από το Καρλόβασι Σάμου και ένας Γιώργος από την Αμοργό, ο Γιώργος του Γρίσπου, «Καράγιωργας» το παρατσούκλι. (Ας σημειωθεί ότι η αρραβωνιαστικά του Νίκου, Άννα Πηλίκου, φοβήθηκε. Η Σαμιώτισσα Μαρίτσα ατρόμητη). Κλέψανε τη βάρκα να πάνε στη Σάμο, κι από κει στην Τουρκία και Μέση Ανατολή. (Όταν το έμαθε ο πατέρας του Αντωνιού αποζημίωσε τη βάρκα). Ξεκινήσανε και πήγαν δίπλα στον Λεβροσό (ένα τότε παραδείσιο περιβολάκι με κάθε καρποφόρο, αμπελάκι, ακόμα και πηγούλα νερού): εκεί βρήκε και πήρε ο Αντωνιός ένα μεγάλο λάχανο, για το δρόμο, δεν υπήρχε άλλο.

Λάμνοντας με μεγάλη προσοχή πέρασαν δίπλα από τον κάβο Ακρωτήρι: στη Νικουργιά ήταν αραγμένα, έτσι είχε ακουστεί, τριάντα γερμανικά πολεμικά πλοία. Τραβώντας κουπί φτάσανε στη Ντονούσα, εκεί μπήκαν και δύο φυγάδες Ιταλοί στρατιώτες, φοβούμενοι τους Γερμανούς που θα έρχονταν. Έχοντας κλέψει κι αυτοί στη Γιάλη μια βαρκούλα, το βαρκαράκι του «Γιάννη του Ψαρά», φτάσανε λίγο μετά από μας. Ήταν ναυτικοί, γερά παλικάρια. Τραβούσαν και κουπί. «Έτσι είχαμε τεσσαροκούπι για να φτάσουμε πιο εύκολα και γρήγορα». Με κουπά, κι όταν φύσαγε σήκωναν αντί για πανί και το χράμι (της μάνας του Αντωνιού) ταξίδευαν αργά. Ταξίδευαν νύχτα, σκοτίδι, στο τιμόνι πάντα ο έμπειρος Νίκος χωρίς πυξίδα. (Θα τον οδηγούσαν τ' αστέρια). Ήταν φθινόπωρο, είχε μπουνάτσα. Μόνο στον Τσικνιά πέσανε σε φουρτούνα. Στην Ικαρία, πού ν' αράξουν, όλο βράκια. Κινδύνεψαν να πνιγούνε. Κανείς δεν φοβήθηκε, ούτε η Μαρίτσα η ίδια θυμάται. Το ταξίδι κράτησε 17 ή 18 νύχτες, γιατί την ημέρα περιπολούσαν γερμανικά αεροπλάνα. Κι όμως μια νύχτα χτύπησαν οι Γερμανοί. Χτύπησαν και βύθισαν ένα μεγάλο καϊκι γεμάτο κόσμο κοντά από πίσω τους που τους ακολουθούσε από την Ντονούσα. Η βαρκούλα τους εφτά πίκες (περίπου 5 ½ μέτρα). Τη γλύτωσε.

Νησί στο νησί προχώρησαν. Το πρόβλημα είναι από ποια νησιά πέρασαν. (Πάνε τώρα εβδομήντα ολόκληρα χρόνια, πού να θυμούνται τα ενδιαμέσα ερημονήσια). Το γιατί δεν πήγαν από εκεί αμέσως στους Φούρνους, δεν υπάρχει παρά μόνο μια εξήγηση: Παρασύρθηκαν από ανέμους και ρεύματα προς το Ικάριο πέλαγος και τον Τσικνιά, που αναφέραμε. Από εκεί κατάφεραν και έφτασαν στους Φούρνους: Στη Χρυσομηλιά κοιμηθήκανε σε μια θαλασσοσπηλιά, δίπλα στη βάρκα τους. (Εκεί ένας πεννηντάρης καφετζής τους είπε: «Φάτε και πείτε, μα σπκωθείτε να φύγετε μην σας περάσουν για κατασκόπους». Επιτέλους

κατόρθωσαν και φτάσανε στη Σάμο, στην παραλία του Μαραθόκαμπου. Ήταν νύχτα. Πεινασμένοι και κουρασμένοι κοιμήθηκαν σε κάτι αποθήκες ήρεμα και μαλακά. Το πρωί όλοι σαν αράπηδες, αγνώριστοι. Είχαν ξαπλώσει σε σωρούς από καρβουνόσκονη! Ήταν στις εκεί καρβουναποθήκες. Οι δύο Ιταλοί κατέβηκαν στον Όρμο Μαραθόκαμπου, μαζί και ο νεαρός Καρλοβασίτης. Οι Ιταλοί μαζί και ο Αντωνιός ανέβηκαν στο Μαραθόκαμπο. Εκεί παρουσιάστηκαν στον Ιταλό συνταγματάρχη. Τους καλοδέχτηκε. Στο Μαραθόκαμπο η Μαρίτσα πήγε και είδε τους συγγενείς από τον πατέρα της: τη Μαρουδιώ, τη Μένη, τη Βαγγελιώ, το Γιάννη τον αδερφό τους. Στον Όρμο την Αγγελινιώ.

Μετά οι τέσσερις άλλοι προχώρησαν προς τη σκάλα Σπαθαραίων. Πριν, στα μισά του δρόμου, πιάσανε σ' ένα λιμανάκι, αμμουδιά πολύ ωραία. «Δεν την ξεχνάω», θυμάται η Μαρίτσα, «Ζάχαρη σου λέω». Βρήκαν κι ένα μικρό σπιτάκι. Έμενε μια γερόντισσα. Οι δικοί της, δυο άντρες και δυο γυναίκες ό,τι είχαν φύγει για τη Μέση Ανατολή, αφήνοντας την περιουσία τους, ένα πελώριο κτήμα με αχλαδιές, πορτοκαλιές, μανταρινιές. «Πού να πάω εγώ, παιδάκια μου, Ας γίνει ό,τι θέλει» είπε η γερόντισσα. «Εσείς καθίστε εδώ, κόφτε ό,τι θέλετε από το περιβόλι, κοιμηθείτε». Τότε ακούστηκαν ψηλά αεροπλάνα. «Θα είναι γερμανικά αναγνωριστικά», είπαν. Ο «Καράγιωργας» φοβήθηκε, το 'βαλε στα πόδια, τον χάσανε, τρομάξανε για τον σύντροφό τους, και τον έψαχναν. (Λίγο μετά μάθανε ότι φάνηκε στον Παγώντα, κι από κει, λένε, έφυγε στη Μέση Ανατολή, και πούχασαν). Την άλλη μέρα προχώρησαν. Είχαν μείνει τρεις: ο Αντωνιός, ο Νίκος, η Μαρίτσα, όταν φάνηκαν τριάντα γερμανικά αεροπλάνα. (Άραγε να ήταν αυτά που βομβάρδισαν το Βαθύ στις 17 (;) Νοεμβρίου 1943). Τότε με συμβουλή της Μαρίτσας, ξεπατώνει ο Αντωνιός ένα φουντωτό δεντρί και σκεπάστηκαν μ' αυτό, κωμένοι στη λακκούβα του. Τη γλύτωσαν. Η Μαρίτσα, λέει ότι εκεί στην παραλία οι δυο άντρες βρήκαν δυο νεκρούς Άγγλους, που είχε εκβράσει η θάλασσα, και τους μισοθάψανε όπως μπόρεσαν, τα πόδια τους έξω... Πνίγηκαν αυτοί παρ' ότι φορούσαν σωσίβια, και ήταν και του ναυτικού, όπως έδειχνε η μπλε στολή τους. Πολύ νέοι, κάτι παλληκάρια σαν τα κρύα νερά. Συνέχισαν με τη βάρκα τους, ξανά στο κουπί, τραβώντας...

Σταματάμε εδώ τη διήγηση, καθώς η παρέα τραβάει για άλλα νερά.

Προτιθέμεθα να συνεχίσουμε το μικρό υπόλοιπο της αφήγησης, εφ' όσον το επιθυμούν και το επιτρέψουν οι εκδότες.

Επί του πεσστηρίου, την Κυριακή 29 Ιουνίου 2014 ώρα 17:42 στο νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» κοιμήθη τον αιώνιο ύπνο η Μαρίτσα Αντων. Ρούσσου το γένος Αργυρού από τον Μαραθόκαμπο, ετάφη δε την επομένη στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας, πριν Γιδά στο Ρουμλούκι.

Αικατερίνα μοναχή

(Ιερά μονή Αγίου Νικολάου Καλτετζών)

Η ιπτάμενη φαρμακοποιός μέλισσα ως αρωγός στην υγεία του ανθρώπου

Μυθικός πατέρας της μελισσοκομίας είναι ο Αρισταίος. Υιός του Απόλλωνος και της Κυρήνης, που προς τιμήν της ιδρύθηκε ή ομώνυμη πόλις της Κύπρου. Σύζυγος της Αυτονόης (κόρη του Κάδμου), με την οποία του γέννησε ένα γιο, τον Ακταίωνα. Θεωρείται ο εφευρέτης πολλών αγροτικών εργασιών και κυρίως της μελισσοκομίας. Εγκαταστάθηκε στην Κέα όπου, κατά παράκλησή του στον Δία, φυσούν κάθε χρόνο στις Κυκλάδες οι αληγείς άνεμοι, δηλαδή τα μελέτνια.

Οι μέλισσες κινούνται στον αιθέρα και συλλέγουν την γύρη, από την οποία κατασκευάζουν το μέλι, αλλά και το νέκταρ που πίνουν οι Θεοί του Ολύμπου. Και μόνον αυτή η αναφορά, ότι οι Θεοί του Ολύμπου τρέφονται με προϊόν των μελισσών, μας δίδει το μέγεθος της θρεπτικής αξίας του μελιού, την οποία γνώριζαν οι πρόγονοί μας. Ο Αρισταίος ήταν αυτός που ανακάλυψε και είπε στον άνθρωπο τις θεραπευτικές ιδιότητες που έχει το κέντρισμα της μέλισσας για τους ρευματισμούς.

Θα μπορούσε όμως να χαρακτηριστεί ως το απαραίτητο, αναγκαίο και αναπόσπαστο προϊόν με την άκρως εξειδικευμένη ωφελιμότητά του στην κυτταρική δομή και κατ' επέκταση στα λειτουργικά όργανα κάθε οργανισμού. Θα μπορούσε ακόμη να παρομοιασθεί σαν ένας ηλεκτρονικός πυρσός που δίδει αυτομάτως τον σπινθήρα σ' ολόκληρο τον οργανισμό κάθε ανθρώπου, για μια υγιή και ποιοτική εξασφάλιση της ζωής αυτού.

Το μέλι αναπτύσσει την πνευματική διαύγεια

Η απάντηση του μεγάλου ατομικού επιστήμονα της αρχαιότητας Δημόκριτου, που ρωτήθηκε σε ηλικία άνω των 100 ετών πού οφείλεται η μακροζωία του, η καλή του υγεία και η πλήρης διαύγεια του μυαλού του, ήταν: «Ει τα μεν έξωθεν του σώματος ελαίω, τα δε ένδοθεν μέλιτι κρίσειντο». Και επειδή ο Δημόκριτος έτρωγε μέλι όπως το έπαιρνε από την κηρύθρα με όλα τα υπάρχοντα συστατικά αυτού, ώθησε και τους ερευνητές κάνοντας πιο πέρα εκτεταμένους συλλογισμούς

να ερευνήσουν και να πειραματισθούν τόσο στο εργαστήριο όσο και με ουσιαστικές κλινικές εφαρμογές.

Αναλύθηκε λεπτομερώς η σύνθεση των ανεξακριβωτων μέχρι πρότινος υπαρχόντων βασικών συστατικών, και έτσι διαπιστώθηκε σε ποια όργανα του ανθρώπινου οργανισμού και κατά πόσον προσφέρουν τις άπειρες και εκπληκτικές ευεργεσίες των.

Παγκόσμια αναγνώριση του μελιού

Σχετικά με το μέλι και τα περί αυτού έχουν ακουσθεί κατά καιρούς πολλές απόψεις από ιατρούς, βιολόγους, διαιτολόγους κ. ά. για το τι κάνει και πόσον αναγκαίο είναι. Η Αμερικάνικη Ιατρική Ένωση, καθώς και η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας W.H.O., επεσήμα-

νε ότι:

Η ζάχαρη πρέπει να αντικατασταθεί από το μέλι, διότι:

Το μέλι δεν είναι τοξικό όπως η βιομηχανική ζάχαρη, αλλά έτοιμο για τις ζωικές καύσεις και απορροφάται κατευθείαν από το αίμα.

Προκαλεί αλκαλικότητα του στομάχου, σε αντίθεση με όλα τα γλυκαντικά παρασκευάσματα από ζάχαρη που

προκαλούν οξύτητα.

Περιέχει μέταλλα, άλατα, πρωτεΐνες, αμινοξέα, ιχνοστοιχεία. Παίζει αποφασιστικό ρόλο στην αφομοίωση των τροφών από τον ανθρώπινο οργανισμό. Η W.H.O. τόνισε ότι το μέλι έχει αντιμικροβιακές προβιοτικές ιδιότητες και είναι φυσικό αντισηπτικό, απαλλαγμένο από παθογόνους, λοιμώδεις οργανισμούς.

Η ζάχαρη αποτελείται αποκλειστικά από γλυκόζη και φρουκτόζη, ενώ το μέλι από 180 και πλέον διαφορετικές ουσίες που διασυνδέονται οργανικά με τέτοιο τρόπο, ώστε κανείς μέχρι σήμερα δεν κατάφερε να φτιάξει.

Η ανάπτυξη μικροβίων καθίσταται αδύνατη λόγω της παρουσίας στο μέλι του μυρμηκικού οξέος και της ινιμίνης. Μικρόβια που εισήχθησαν στο μέλι από ερευνητές, νεκρώθηκαν μέσα σε λίγες μόνον ώρες.

Αποτελείται από 70-80% ισομοριακές ενώσεις γλυκόζης, φρουκτόζης, 3-10% ζαχαρόζης, δεξτρίνες και πολλά άλλα.

Ο Μαραθόκαμπος το 1920

Μαραθόκαμπος

Κάτοικοι 3.967, ων άρρενες 1.779. Κοινότης της νήσου και του νομού Σάμου. Σύγκειται εκ της ομωνύμου πρωτεύουσας και εκ των συνοικισμών Όρμος Μαραθοκάμπου (κάτ. 220), Σακουλέικα (κάτ. 122) και Σεβαστέικα (κάτ. 40).

Κοινοτικόν Συμβούλιον.

Πρόεδρος Κεντούρης Κωνσταντίνος.

Σύμβουλοι. Βαγιανού Βαγ., Δηλανάς Αλέξανδρος, Δηλανάς Γ., Κωνσταντινίδης Δ., Λεωνίδου Δ., Μυτιληνού Δ., Νικολάου Χρήστος, Χριστοδουλής Δημήτριος.

Αρχαί. Ειρηνοδικεϊόν. Βογιατζάκης Γεώργιος, Ειρηνοδίκης.

Ναοί. Αγία Παρασκευή, Όσιος Αντώνιος, Άγιος Αθανάσιος, Προφήτης Ηλίας, Αγία Τριάς, Άγιος Νικόλαος.

Ιερείς. Αλέξ. Βούρδας, Ιω. Αγγελινάρας, Μ. Σαρρή, Ν. Πατσούλης, Ν. Φουρτούνης, Μ. Θράβαλος, Ιω. Σαρρηγιάννης, Β. Αθανασίου, Ιω. Κοντογιάννης.

Μονή Γυναικεία «Η Κοίμησης της Θεοτόκου». Ηγουμένη Αναστασία Τζογάνη, μοναχαί 12.

Σχολεία. Πεντατάξιον Αρρένων. Διδ. Ευστ. Παπαγιαννάκης, Ιω. Κώνστας, Ευστ. Ράπτου, Ξ. Καραθανάσης, Σ. Σαρρηγιάννης. Τριτάξιον Θηλέων. Διδ. Φανή Τρίμπαλη, Τριαντ. Μυτιληνιού, Σταματίνα Κουμούση.

Επαγγελματίαι

Δοκνηγόροι. Σαρρηγιάννης Ιπποκράτης.

Εισαγωγείς. (Αλεύρων, αποικιακών, οσπρίων και σιτηρών). Δεσποτάκης Αλέξανδρος, Δηλανάς Κ. Χρήστος, Ευσταθίου Εμμανουήλ, Ευσταθίου Ευστάθιος, Ματθαίου Ι., Μπτζάλης Αντώνιος.

Εξαγωγείς. (Ελαίου και ξυλείας). Βαγιανός Β., Βρότσος Γ., Βαγιανός Μαν., Δεσποτάκης Αλ., Δηλανάς Γ., Δηλανάς Κ., Ζυγιάννης Στ., Κουρέρης Κ., Ματθαίου Ι., Μπτζάλης Αντώνιος, Παπαγεωργίου Δημήτριος, Σινιόρος Αντώνιος.

Ελαιοτριβεία. (Ατμοκίνητα). Δηλανά Γ., Λεωνίδου Δ.

Εμπορορραφεία. Διαμαντίδου Σεβαστού, Παπαγεωργίου Γ., Σμαρδά Α.

Ιατροί. Αθανασίου Εμμανουήλ, Αλεξάνδρου Α., Δηλανάς Κ., Κεντούρης Παύλος, Κωνσταντινίδης Ι., Κωνσταντινίδης Στελ., Κώνστας Επ., Νικολάου Χρήστος.

Καφενεία. Βολασίκη Ι., Βαγιανού Ι., Γεωργούτη Γ.,

Ζορμπά Δ., Ζορμπά Κ., Κούρτη Γ., Κρητικού Ν., Μουκαζή Α., Σαμαρά Γ., Χριστοδουλή Δ.

Κουρεία. Βουλίνου Δ., Καπνιού Κ., Σωκλιανού Ι., Χριστοφίδου Χρ.

Κρεοπωλεία. Λεκάτη Αθανασίου, Λεκάτη Επαμεινώνδα, Λεκάτη Κ., Λεκάτη Ν., Χρυσάκη Κ.

Μυλωθροί. (Ανεμομύλων). Δαδάος Αδ., Μουρμούρης Αντ., Σαμαράς Μ., (Υδρομύλων), Δαδάος Ι., Νικηταράς Α., Σφέτσος Δ.

Οικοδομών (Εργολάβοι). Βούρδας Ιωάννης, Βούρδας Σταμάτιος, Βουρούδης Δημήτριος, Κολυβάς Α., Κωνστανταρίνης Δ., Μπτζάτης Κ., Σινιόρος Ιωάννης.

Παντοπωλεία. Βαρυπάτη Β., Βοναφά Γ., Βουλίτου Σ., Βραχνή Εμμανουήλ, Γιαννούτσου Α., Δωροθέου Αλ., Ειρηνίδου Κ., Ευσταθίου Εμμανουήλ, Ευσταθίου Εμμανουήλ, Κουρέρη Μ., Κουρέρη Αντωνίου, Μουρμούρη Κ., Νικολαΐδου Κ., Πίττα Σταματίου.

Σαπωνοποιεία. Βούρδα Κ., Θάνου Ν., Κουρέρη Κ., Κυριακού Δ., Πίττα Ι., Σαπουνά Αλεξάνδρου, Σαράντου Ν., Σαρρηγιάννη Αντωνίου, Σαρρηγιάννη Γ., Σαρρηγιάννη Κ.

Σιδηρουργεία. Δήμου Δ., Θάνου Κ., Ουρανού Αρ., Σαρρή Αντωνίου.

Σχοινοπλεκτεία. Βουρούδη Ι., Λογοθέτου Γ., Μπτζάτου Δ., Μπτζάτου Ιωάννου, Μπτζάτου Μ., Μυτιληνιού Π., Σχοινά Ι., Σχοινά Μ.

Υφάσματα. Αγγελινάρας Κ., Αθανασίου Θάλεια, Δεσποτάκης Μ., Δηλανάς Α. Χ., Ζυγιάννης Στ., Σταμούλης Δ., Σταμούλης Πρόδρομος, Σταυράκης Διαμαντής.

Όρμος Μαραθοκάμπου. Υποτελωνεϊόν. (Υπαγόμενον εις το Τελωνεϊόν Καρλοβασιού).

Ατμόμυλοι. Δηλανά Ιωάννου.

Εισαγωγείς. (Αποικιακών, δημοτριακών και ειδών ναυπηγικής). Εξαγωγείς. (Ελαίου και Ξυλείας). Δηλανάς Ιω.

Ελαιοτριβεία. (Ατμοκίνητα). Δηλανά Ιωάννου, «Λαϊκής Εταιρείας».

Ναυπηγεία. Χατζηνηρηγορίου Αθανασίου, Χατζηνηρηγορίου Γιακουμή, Χατζηνηρηγορίου Κ.

Ελληνικός Οδηγός. Ιδιοκτησία εταιρείας Κυριερής-Γιαννόπουλος & Σια, 1920, Αθήνα 1920. (Ο κατάλογος των επαγγελματιών δεν είναι πλήρης).

